

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 5 april 1991 door de Gemeenschapsminister van Onderwijs verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende Inspectie en Pedagogische Begeleidingsdiensten", heeft op 16 mei 1991 het volgend advies gegeven :

Het voorontwerp van decreet strekt ertoe de inspectie van de Vlaamse Gemeenschap en de erbij horende stafdienst - de Dienst voor onderwijsontwikkeling - te organiseren (titel II), alsmede een subsidieregeling uit te werken voor de pedagogische begeleidingsdiensten van het gesubsidieerd onderwijs (titel III).

Titel IV van het ontwerp bevat bepalingen betreffende de navorming. Deze artikelen hebben geen direct verband met de andere bepalingen van het ontwerp.

Met het voorliggende ontwerp wil de Vlaamse Executieve, enerzijds, een einde maken aan de dubbele opdracht van de inspectiediensten, te weten : a. controle - bevoegdheid die de inspectie behoudt - én b. pedagogische begeleiding - bevoegdheid die aan de pedagogische begeleidingsdiensten wordt gegeven -, en, anderzijds, de zeer heterogene regelingen in verband met de inspectie coherenter maken en in één ontwerp samenbrengen.

TITEL II. - INSPECTIE.

ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. Het nieuwe artikel 6 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving stelt beperkingen aan de vrijheid van onderwijs met het oog op de kwaliteit van dat onderwijs.

.../...

Zoals het geldende artikel 6 van de hoger genoemde wet van 29 mei 1959 erkent deze bepaling de pedagogische vrijheid van de onderwijsinstellingen (vrijheid de lessenroosters en de leerplannen vast te stellen; vrijheid om pedagogische methodes te kiezen).

De beperkingen die door de decreetgever aan de pedagogische vrijheid worden gesteld zijn :

- de verplichting om het wettelijk bepaald minimumlessenrooster in acht te nemen (zie bijvoorbeeld de artikelen 53 en volgende alsmede 69 van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II);
- de verplichting om de leerplannen, met het oog op het waarborgen van het studiepeil, te onderwerpen aan de goedkeuring van de Vlaamse Executieve (zie ook, wat het gesubsidieerd onderwijs betreft, artikel 24, § 2, tweede lid, 2E, van de wet van 29 mei 1959);
- de verplichting om de door de Vlaamse Executieve bepaalde en door de Vlaamse Raad bekrachtigde "eindtermen" (1) te

(1) In de memorie van toelichting (p. 3) wordt verduidelijkt dat het begrip "eindtermen" verwijst naar de concrete doelstellingen die nagestreefd dienen te worden. Dit betekent dat ze geformuleerd worden vanuit de verwachting dat het om kwaliteiten inzake kennis, inzicht, onderwijsattitudes en eventueel vaardigheden gaat die wenselijk worden geacht voor de meerderheid der leerlingen,

respecteren, dit wil zeggen ervoor te zorgen dat alle leerlingen die geslaagd zijn, beantwoorden aan de minimumdoelstellingen die op het einde van het kleuteronderwijs en van het lager, secundair en hoger onderwijs van het korte type moeten bereikt zijn. Het respecteren van deze eindtermen is een erkenningsvoorwaarde en dus, volgens de gemachtigde, ook een financieringsvoorwaarde (zie artikel 24 van de wet van 29 mei 1959).

Voortaan zal de inspectie het onderwijsrendement van de onderwijsinstellingen controleren door een "produkt-evaluatie", namelijk door na te gaan of de geslaagde leerlingen voldoen aan de minimumnormen. De sanctie die in het ontwerp voorzien is, is de intrekking van de erkenning, waardoor de machtiging vervalt om "van rechtswege geldende studiebewijzen" uit te reiken en de betrokken onderwijsinstelling ook niet langer "gefinancierd" kan worden.

2. De vigerende bepalingen in verband met de inspectie zijn verspreid over verschillende teksten.

In het algemeen kan worden verwezen naar de regeling opgenomen in artikel 21 van het decreet van 5 juli 1989 betreffende het onderwijs.

en dat het uitreiken van van rechtswege geldende studiebewijzen wettigt.

.../...

De inspectie van het basisonderwijs behield in de overgangsfase haar specifieke regeling opgenomen in artikel 79 van de gecoördineerde wetten op het lager onderwijs :

"§ 1. Het toezicht over de gemeentescholen, de gesubsidieerde vrije scholen wordt uitgeoefend door de Staat, uitgenomen over de leergang in de godsdienst en de confessionele zedenleer.

§ 2. Er zijn in elke provincie één of verschillende hoofdinspecteurs en, in elk hoofdtoezichtgebied, kantonnale inspecteurs.

..." (2).

Voor de inspectie van de psycho-medisch-sociale centra, mag verwezen worden naar artikel 23 van het decreet van 5 juli 1989 (3), terwijl voor de inspectie in verband met de vakken godsdienst en zedenleer, een regeling ingeschreven is in de artikelen 9 en 10 van de wet van 29 mei 1959.

3. Volgens de gemachtigde vallen buiten het toepassingsgebied van titel I :

(2) Deze bepaling zou worden opgeheven de dag dat de gemeenschapsinspectie over het basisonderwijs wordt georganiseerd (artikel 22 van het decreet van 5 juli 1989). In het voorliggend ontwerp wordt dit artikel op 1 september 1991 opgeheven (artikel 113, derde gedachtenstreep).

(3) Vo, 'o, 'r het decreet van 5 juli 1989 steunde de inspectie over de psycho-medisch-sociale centra op artikel 13 van het koninklijk besluit van 13 augustus 1962 tot regeling van de psycho-medisch-sociale centra.

.../...

-het hoger onderwijs van het lange type (HOLT) en het universitair onderwijs;

-de inspectie voor de vakken godsdienst en zedenleer (artikel 5, § 1, vijfde lid, van het ontwerp). De artikelen 9 en 10 van de wet van 29 mei 1959 zijn erop van toepassing.

Vraag is hoe de controle op het HOLT geregeld is, aangezien zowel artikel 10bis van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs als artikel 21 van het decreet van 5 juli 1989 betreffende het onderwijs worden opgeheven door artikel 113 van het ontwerp.

Volgens de gemachtigde is een specifieke controleregeling opgenomen in een voorontwerp van decreet betreffende het HOLT.

De Vlaamse Executieve zal moeten nagaan of tot de totstandkoming van een zodanig decreet artikel 21 van het decreet van 5 juni 1989 niet van toepassing moet blijven op het HOLT.

4. De Dienst voor onderwijsontwikkeling is volgens de gemachtigde een "stafdienst" die evenals de inspectie onder de leiding staat van de algemeen inspecteur-generaal. Van het personeel van deze dienst (7 statutairen : 1 directeur en 6 adviseurs; 3 contractuelen; 10 gedetacheerden) wordt een specifieke kwalificatie vereist; dat personeel wordt uit het inspectiepersoneel gerecruteerd.

.../...

BIJZONDERE OPMERKINGEN.Artikel 3.

1. Volgens de gemachtigde is deze bepaling vooraan in de titel geplaatst omdat de andere bepalingen van het ontwerp gelezen moeten worden in samenhang met de nieuwe tekst van artikel 6 van de wet van 29 mei 1959.

2. De woorden "of desgevallend goedgekeurde lessenroosters" in paragraaf 1 van het nieuwe artikel 6 van de wet van 29 mei 1959 lijken zonder voorwerp te zijn, aangezien nergens - althans niet uitdrukkelijk - wordt bepaald dat de lessenroosters aan goedkeuring onderworpen zijn. Volgens de gemachtigde slaan die woorden evenwel op de mogelijkheid voorzien in artikel 53, § 2, van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II om een individuele afwijking te krijgen van de verplichting het minimumlessenrooster te respecteren.

Bijgevolg beginne men het artikel 6, § 1, als volgt :

"§ 1. Met inachtneming van de eindtermen en van het minimumlessenrooster, bepaald door of krachtens het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II, beschikt ...".

3. Luidens de uitleg verstrekt in de memorie (p. 4) verhindert de regeling opgenomen in paragraaf 2 dat de

.../...

Executieve of de Vlaamse Raad zelf de eindtermen zou vaststellen of wijzigen. Dit betekent dat het initiatiefrecht exclusief bij de Vlaamse Onderwijsraad ligt, terwijl de Executieve en de Vlaamse Raad zich akkoord moeten verklaren met de initiatieven van de Vlaamse Onderwijsraad vooraleer deze uitwerking kunnen krijgen.

Vraag is of het niet nuttig is te voorzien in een termijn waarbinnen de door de Vlaamse Executieve vastgestelde eindtermen, door de Vlaamse Executieve aan de Vlaamse Raad voor bekrachtiging dienen te worden voorgelegd.

Het is echter niet duidelijk waarom de specifieke (4) eindtermen van het secundair onderwijs en het hoger onderwijs van het korte type zonder inmenging van de Vlaamse Raad kunnen worden vastgesteld (5).

4. Naar het zeggen van de gemachtigde wordt met de woorden "van rechtswege geldende studiebewijzen" bedoeld dat

(4) Volgens de gemachtigde dienen de algemene eindtermen door de Vlaamse Raad bekrachtigd te worden, terwijl de specifieke eindtermen - die teveel aan wijziging onderhevig zijn - door de Vlaamse Executieve moeten vastgesteld worden.

(5) Luidens de memorie (p. 4) moet de procedure die gevolgd moet worden om tot bekrachtigde eindtermen te komen als een garantie gezien worden voor de noodzakelijke differentiatie tussen de verschillende onderwijsniveaus.

.../...

de overheid deze getuigschriften en diploma's erkent, dit wil zeggen ze van rechtswege als bekrachtigd beschouwt (zoals nu reeds het geval is in het lager onderwijs). Het homologatiestelsel en de homologatiecommissie kunnen dus afgeschaft worden (zie de artikelen 198 - meer bepaald het nieuwe artikel 84octies, § 2, van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II waarin aan de Executieve de bevoegdheid wordt gegeven de datum te bepalen waarop de artikelen 23 en 48 van de schoolpactwet worden opgeheven - en 201 - waarin onder meer in de opheffing van de bepalingen van hoofdstuk II, afdeling 2, van de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens betreffende de homologatiecommissie is voorzien vanaf het tweede academiejaar na de inwerkingtreding van het universitair decreet - van het ontwerp van decreet betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap (6) en artikel 111 van het voorliggend ontwerp. Evenwel wordt de homologatiecommissie bij wijze van overgangsmaatregel opnieuw ingevoerd door artikel 200 - meer bepaald door het nieuwe artikel 84sexies van het decreet van 31 juli 1990 - van het voornoemde ontwerp van decreet, overgangsmaatregel die luidens het nieuwe artikel 84nonies van het decreet van 31 juli 1990 door de Vlaamse Executieve dient te worden opgeheven).

5. Volgens de gemachtigde van de Executieve volgt uit paragraaf 3 van het nieuwe artikel 6 dat de bepalingen van artikel 24, § 2, 1E tot 4E en 6E tot 10E, van de wet van 29 mei 1959 voortaan ook op de onderwijsinstellingen van het

(6)Gedr. St., Vlaamse Raad, 1990-1991, nr. 502/1.

gemeenschapsonderwijs van toepassing zullen zijn als voorwaarden van erkenning en financiering.

Indien dit de bedoeling is, moet de tekst aangepast worden en daarvan duidelijker doen blijken. De woorden "onverminderd het bepaalde in artikel 24 ..." verruimen het toepassingsgebied van deze bepaling van de wet van 29 mei 1959 immers niet.

Men kan zich trouwens afvragen waarom 5E van artikel 24, § 2, van de wet van 29 mei 1959, dit is de voorwaarde een minimumaantal leerlingen te tellen, wordt weggelaten. Volgens de gemachtigde is dit gebeurd omdat men de erkenning dient te onderscheiden van de subsidiëring: een onderwijsinstelling die niet voldoet aan artikel 24, § 2, 5E, van de wet van 29 mei 1959 kan geen subsidies krijgen, maar wel erkend worden en dus van rechtswege geldende studiebewijzen afleveren. Overigens wordt artikel 24, § 2, 5E, niet van toepassing gemaakt op het gemeenschapsonderwijs. Het bereiken van de minimumnorm is dus geen erkenningsvoorwaarde, doch een subsidiëringsvoorwaarde die alleen voor het gesubsidieerd onderwijs geldt.

6. Luidens het nieuwe artikel 6, § 3, van de wet van 29 mei 1959 zijn de inrichtende machten die voldoen aan de opgesomde voorwaarden uit kracht van het decreet bevoegd van rechtswege geldende studiebewijzen af te leveren. Verder in de bepaling is er evenwel van een erkenning sprake. De tekst zou ter zake duidelijker moeten gesteld worden en met name ervan moeten doen blijken dat om zo'n studiebewijzen te kunnen

.../...

afleveren er een uitdrukkelijke erkenning (bijvoorbeeld door de Vlaamse Executieve, op voorstel van het college van onderwijsinspecteurs) vereist is (7). Eventueel kan in het ontwerp een overgangsbepaling opgenomen worden waardoor de gesubsidieerde instellingen en de instellingen van het gemeenschapsonderwijs die bij de inwerkingtreding ervan gefinancierd worden, van rechtswege erkend zijn.

7. Het feit dat in de tekst wordt bepaald dat de erkenning van een onderwijsinstelling geleidelijk kan worden opgeheven, heeft volgens de gemachtigde tot doel de belangen van de leerlingen te vrijwaren : zij zullen telkens de kans moeten hebben om hun jaar in de betrokken instelling te beëindigen en voor dat jaar een geldig getuigschrift te verwerven (zie ook de memorie van toelichting, p. 4).

8. Het laatste lid van paragraaf 3 van het nieuwe artikel 6 moet in overeenstemming worden gebracht met het bepaalde in artikel 198 van het ontwerp van decreet betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap (8), meer bepaald met het ontwerp-artikel 84quater, 2E, in te voegen in het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II en, alsnog, luidende als volgt :

(7) Volgens de gemachtigde is de erkenning geregeld door artikel 24, § 1, van de wet van 29 mei 1959. Deze regeling slaat echter alleen op het gesubsidieerd onderwijs, niet op het gemeenschapsonderwijs.

(8) Gedr. St., Vlaamse Raad, 1990-1991, nr. 502/1.

.../...

"Art. 84quater. Voor het secundair onderwijs georganiseerd, gesubsidieerd of erkend door de Vlaamse Gemeenschap :

1E bepaalt de Vlaamse Executieve :

a) de toelatings- en overgangsvoorwaarden;

b) de bekrachtiging van de studies;

c) de studiebewijzen alsmede de vorm en de vermeldingen erop;

2E richt de Vlaamse Executieve de examencommissies van de Vlaamse Gemeenschap op, bevoegd om bepaalde van de in 1E, c), van dit artikel bedoelde studiebewijzen te verlenen; zij regelt de inrichting ervan en stelt het inschrijvingsgeld van de examens vast; deze examencommissies zijn derwijze samengesteld dat de leden die tot het officieel onderwijs behoren en de leden die tot het vrij onderwijs behoren er in gelijk aantal in vertegenwoordigd zijn".

9. Om praktische redenen is het aangewezen paragraaf 2 van artikel 3 om te vormen in een paragraaf 4 van het nieuwe artikel 6 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, te redigeren als volgt :

"§ 4. De Vlaamse Executieve bepaalt de datum waarop dit artikel in werking treedt".

10. Onder voorbehoud van de hogervermelde opmerkingen, wordt voor het nieuwe artikel 6 de volgende tekst en structuur in overweging gegeven :

.../...

"Artikel 6.-

Met inachtneming van de eindtermen en van het minimumlessenrooster beschikt elke inrichtende macht voor haar onderwijsinstellingen over de vrijheid de lessenroosters en de leerplannen vast te stellen en kiest vrij haar pedagogische methodes.

Met het oog op het waarborgen van het studiepeil dient de Vlaamse Executieve evenwel de leerplannen goed te keuren.

Artikel 6bis.-

§ 1. De Vlaamse Executieve bepaalt op eensluidend advies van de Vlaamse Onderwijsraad de minimumdoelstellingen die op het einde van het kleuter-, lager, secundair en hoger onderwijs van het korte type moeten worden bereikt. De Vlaamse Raad bekrachtigt deze eindtermen, behoudens de specifieke eindtermen betreffende het secundair onderwijs en het hoger onderwijs van het korte type.

§ 2. In het secundair onderwijs ...

In het buitengewoon onderwijs ...

In het hoger onderwijs van het korte type ...

Artikel 6ter.-

De inrichtende machten, ... (voorts zoals in § 3, eerste en tweede lid).

De Vlaamse Executieve bepaalt de bijkomende regels ... en benoemt de leden ervan.

.../...

Benevens ... worden de examencommissies ...

De Vlaamse Executieve bepaalt ...".

Indien op dit tekstvoorstel wordt ingegaan moet het tekstvoorstel dat hoger is gedaan met betrekking tot de nieuwe paragraaf 4 van artikel 6 worden aangepast in die zin dat de inwerkingstelling van de voorgestelde nieuwe artikelen 6, 6bis en 6ter in een artikel 6quater wordt geregeld.

Ten slotte mag worden opgemerkt dat volgens artikel 3, § 3, laatste lid, van het ontwerp-artikel 6 de bevoegdheid van de Vlaamse Executieve beperkt wordt tot het bepalen van de inrichting en de werking van de examencommissies; van het vaststellen van het programma van de leerstof waarover ondervraagd wordt, is in de machtigingsformule geen sprake. Het lijkt aangewezen de tekst in die zin aan te vullen.

Artikel 4.

Dit artikel ware beter geredigeerd als volgt :

"Artikel 4.-

Er is een inspectie voor het onderwijs georganiseerd, gesubsidieerd of erkend door de Vlaamse Gemeenschap, hierna te noemen de onderwijsinspectie.

Er is een inspectie voor de PMS-centra, georganiseerd, gesubsidieerd of erkend door de Vlaamse Gemeenschap, hierna te noemen de PMS-inspectie.

.../...

De onderwijsinspectie en de PMS-inspectie vormen samen de Onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap, hierna de inspectie te noemen".

Artikel 5.

1. Gelet op hetgeen bij artikel 3 onder punt 2 werd gesteld, leze men in paragraaf 1, 1E, "... de controle op de inachtneming van het minimumlessenrooster, bepaald door of krachtens het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II, van de goedgekeurde leerplannen zoals ...".

2. Het bepaalde in paragraaf 1, 3E, dient in verband gebracht te worden met artikel 24, § 1, van de wet van 29 mei 1959. De bevoegdheid wordt volgens de gemachtigde evenwel uitgebreid tot het gemeenschapsonderwijs.

3. Uit paragraaf 1, derde lid, volgt volgens de gemachtigde dat de instellingen van het gemeenschapsonderwijs voortaan gesanctioneerd kunnen worden indien ze volgens de inspectie niet voldoen aan de bepalingen waarvan sprake in paragraaf 1, 1E en 2E.

De schrapping van een instelling van het gemeenschapsonderwijs uit de financieringsregeling zou in bepaalde gevallen een probleem kunnen stellen in verband met de

.../...

keuzevrijheid van de ouders die de Gemeenschap krachtens artikel 17, § 1, van de Grondwet moet waarborgen.

4. Naar het zeggen van de gemachtigde slaat de mogelijkheid die door paragraaf 1, vierde lid, wordt geboden aan niet door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerde en gesubsidieerde onderwijsinstellingen voornamelijk op nationale instellingen zoals de scholen van Landsverdediging te Zedelgem en te Lier. Maar ook andere instellingen die bijvoorbeeld de normen niet halen maar toch van rechtswege door de Vlaamse Gemeenschap erkende diploma's en getuigschriften willen afleveren, kunnen zich vrijwillig aan de onderwijsinspectie onderwerpen.

In fine van dat vierde lid schrijve men :
"... genieten het voordeel bedoeld in artikel (6ter) van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving".

5. Wat de vraag betreft of de in paragraaf 2 bedoelde internaten onderwijsinstellingen zijn voor de

.../...

toepassing van artikel 17 van de Grondwet en of ze tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoren, kan worden volstaan met een verwijzing naar 's Raads advies L. 19.058/1 van 11 mei 1989 (Gedr. St., Vlaamse Raad, 1988-1989, nr. 222/1, pp. 40-41).

Artikelen 7 en 8.

1. Voor deze artikelen wordt volgend tekstvoorstel in overweging gegeven :

"Artikel 7.-

§ 1. Komen in aanmerking om tot de onderwijsinspectie te worden toegelaten :

1Ede personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs, het gesubsidieerd vrij en officieel onderwijs die behoren tot de categorieën (niet : categoriën) van het bestuurs- en onderwijzend, paramedisch, sociaal en psychologisch personeel;

2Ede personeelsleden van de pedagogische begeleidingsdiensten van het gemeenschapsonderwijs en van het gesubsidieerd vrij en officieel onderwijs.

§ 2. Komen in aanmerking om tot de PMS-inspectie te worden toegelaten :

1Ehet technisch personeel van de gesubsidieerde vrije en officiële centra, van de centra van het gemeenschaps-

.../...

onderwijs en van het Rijksvormingscentrum zoals bepaald in het koninklijk besluit van 18 juni 1979 tot ...;

2Ede personeelsleden van de begeleidingsdiensten van het gemeenschapsonderwijs en van de gesubsidieerde vrije en officiële centra.

Artikel 8.-

De inspectie bestaat voor de ene helft uit personeelsleden afkomstig uit het gemeenschapsonderwijs, het gesubsidieerd officieel onderwijs, de centra (en begeleidingsdienst) van het gemeenschapsonderwijs en de gesubsidieerde officiële centra (en begeleidingsdiensten) en voor de andere helft uit personeelsleden afkomstig uit het gesubsidieerd vrij onderwijs en de gesubsidieerde vrije centra (en begeleidingsdiensten).

De Vlaamse Executieve stelt de personeelsformatie van de inspectie vast".

2. De pariteit die uit de tekst van het ontwerp blijkt (zie het tekstvoorstel voor artikel 8) wordt globaal bekeken.

De memorie van toelichting (p. 7) laat evenwel uitschijnen dat de pariteit per onderwijsniveau moet worden verwezenlijkt en in het secundair onderwijs zelfs per groep van vakgebieden.

Indien het om meer dan om een loutere aanbeveling gaat, moet deze verduidelijking in de tekst zelf worden opgenomen.

.../...

Artikel 9.

Gelet op het bepaalde in het nieuwe artikel 6 van de wet van 29 mei 1959 zal de dienst voor onderwijsontwikkeling zijn voorstellen in verband met de eindtermen ten aanzien van de Vlaamse Onderwijsraad moeten formuleren.

Rekening houdend met het bij artikel 3, punt 9, geformuleerde tekstvoorstel, schrijve men in paragraaf 1, tweede lid, eerste gedachtenstreepje, "bedoeld in artikel 6 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving".

In dat zelfde lid, vierde gedachtenstreepje, wordt volgens de gemachtigde met het woord "introductie" de opleiding tijdens de proeftijd bedoeld.

Artikel 11.

In het eerste lid mogen de woorden "bedoeld in artikel 4" worden geschrapt.

.../...

Dat de bepalingen van dit hoofdstuk van toepassing zijn op de leden van de inspectie zoals in het eerste lid van artikel 11 wordt gesteld, strookt niet onder meer met het bepaalde in de artikelen 23 en 35.

Artikel 12.

In artikel 12 schrappe men de woorden "in artikel 11 bedoelde".

Artikel 19.

Met "elk mandaat in een inrichtende macht" worden volgens de gemachtigde bijvoorbeeld ook de gemeentelijke politieke mandaten bedoeld, want de gemeentescholen worden door de gemeenten - bijgevolg door de gemeenteraden - bestuurd (artikel 23 van de gecoördineerde wetten op het lager onderwijs).

Artikel 22.

De voorwaarde "van onberispelijk gedrag zijn" welke onder meer aan het rijkspersoneel wordt opgelegd (artikel 16, 2E, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel), is

strenger dan de voorwaarde "van goed gedrag zijn" welke door een attest van goed zedelijk gedrag bewezen wordt (9).

Aangezien in het tweede lid, 2E, enkel een bewijs van goed zedelijk gedrag wordt vereist, vervange men de woorden "van onberispelijk gedrag zijn" door de woorden "van goed gedrag zijn".

Die opmerking geldt ook voor artikel 23, tweede lid, 2E.

(9) Het bewijs van goed zedelijk gedrag is één van de elementen voor de beoordeling van de kandidaten voor het uitoefenen van openbare ambten (CAMU, L., Le Statut des Agents de l'Etat, Brussel, 1937, pp. 49-50 : "Les raisons qui permettent à l'Administration d'exiger de ses agents une vie privée correcte et digne valent également pour les candidats aux fonctions publiques. L'organisme chargé du recrutement des agents de l'Etat doit pouvoir écarter les candidatures des personnes dont l'admission risquerait de nuire au prestige de l'Administration. L'organisme de recrutement vérifiera si la conduite tant passée qu'actuelle du candidat est irréprochable. ... La présence d'un magistrat, présidant l'organisme de recrutement, écartera d'ailleurs tout abus. C'est à lui qu'il incombera de mener l'enquête, de prendre des renseignements et d'émettre une appréciation dont il sera responsable. Il devra s'entourer de tous les éléments propres à éclairer sur la conduite du candidat. Le certificat de bonne vie et moeurs, délivré par nos Administrations communales sera un de ces éléments, mais non le seul. D'autres témoignages pourront utilement être demandés; ...").

.../...

Artikel 26.

In a) en b) schrijve men telkens "de door het personeelslid gepresteerde of daarmee gelijkgestelde diensten".

Artikel 27.

Men schrijve : "... van de in de artikelen 22 en 23 bedoelde proeven met dien verstande dat elke proef bestaat uit ...".

Artikel 28.

Voor dit artikel wordt volgend tekstvoorstel in overweging gegeven :

"De beoordeling van de proef en van het in de artikelen 22, tweede lid, 6E, en 23, tweede lid, 5E, bedoelde dossier geschiedt door een commissie, waarvan de Vlaamse Executieve de samenstelling en de werkwijze bepaalt.

De commissie draagt, bij een met redenen omklede beslissing, twee kandidaten voor in volgorde van dezer bekwaamheid. De commissie beslist collegiaal. Bij staking van stemmen beslist de voorzitter".

.../...

Artikel 32.

Men schrijve : "... en de procedure volgens welke het betrokken personeelslid ...".

Artikel 34.

De inhoud van afdeling 5 ware in het opschrift ervan juister weergegeven als volgt :

"Toegang tot het ambt van directeur van de Dienst voor onderwijsontwikkeling en tot de ambten van inspecteur-coördinator basisonderwijs, inspecteur-coördinator secundair onderwijs, inspecteur-generaal basisonderwijs, inspecteur-generaal secundair onderwijs, inspecteur-generaal hoger onderwijs en algemeen inspecteur-generaal".

De opsomming van de toe te wijzen ambten moet op overeenkomstige wijze worden aangepast in de artikelen 34, 42, 43, 47 en 48, § 2.

Artikelen 35 tot 38.

Uit de commentaar bij die artikelen volgt dat de ervaring opgedaan in een bepaald ambt of in bepaalde ambten, een essentiële voorwaarde is voor de toelating tot het ambt van directeur van de Dienst voor onderwijsontwikkeling of tot een hoger inspectieambt.

.../...

In artikel 35, 3E, schrijve men dienvolgens :

"3Eten minste drie jaar ambtsanciënniteit hebben".

De artikelen 36 tot en met 38 moeten in dezelfde zin worden aangepast.

Artikel 39.

Gelet op de hiervoor gemaakte opmerking, passe men het eerste lid aan als volgt : "... bedoelde ambtsanciënniteit komen enkel in aanmerking de diensten die door het personeelslid in de in die artikelen bedoelde ambten werden gepresteerd".

Artikel 45.

Men vervange "aangeduid" door "aangewezen".

Artikel 46.

Voor de redactie wordt verwezen naar het tekstvoorstel onder artikel 28, tweede lid.

Artikelen 49 tot 84.

1. Deze bepalingen nemen de artikelen 59 en 61 tot 88 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechts-

.../...

positie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschaps-onderwijs nagenoeg letterlijk over.

2. In artikel 68 voege men, teneinde een vaste rechtsgrond te hebben voor artikel 55 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Executieve tot uitvoering van dit ontwerp-decreet (10), volgende zin toe : "De Vlaamse Executieve bepaalt tevens de prestatieregeling van de personeelsleden".

Artikel 85.

Men schrappe de opsomming van de wijzigingsbesluiten, zo niet zouden latere wijzigingsbesluiten niet van toepassing zijn.

Voorgesteld wordt dit artikel te redigeren als volgt :

"De Vlaamse Executieve bepaalt het geldelijk statuut van de leden van de inspectie.

In afwachting van dat statuut blijven het koninklijk besluit van 15 april 1958 houdende bezoldigingsregeling van het onderwijzend, wetenschappelijk en daarmee gelijkgesteld

(10) Dat ontwerp van uitvoeringsbesluit werd samen met dit ontwerp van decreet aan de Raad van State voor advies voorgelegd.

personeel van het Ministerie van Openbaar Onderwijs en de ter uitvoering ervan genomen bepalingen van toepassing".

Indien het hierboven geformuleerde tekstvoorstel wordt aangenomen, is artikel 86 overbodig vermits het vaststellen van de weddeschalen begrepen is in de bevoegdheid om het geldelijk statuut te bepalen.

Artikel 87.

De regeling van de overdracht van personeelsleden naar de inspectie of naar de pedagogische begeleidingsdiensten is volgens de gemachtigde nodig omdat de nieuwe personeelsformatie beperkter zal zijn dan de huidige (11). Bovendien moeten een aantal personeelsleden afvloeien om de regel van de paritaire samenstelling te kunnen naleven.

In een eerste beweging kunnen de in dienst zijnde inspecteurs zelf hun overplaatsing naar een pedagogische begeleidingsdienst vragen. Daarvoor moeten ze de instemming van de betrokken inrichtende macht hebben. Om deze aan te zetten een aantal inspecteurs in die diensten op te nemen wordt in een sanctie voorzien, namelijk in een vermindering van de financiering of subsidiëring (artikel 92, § 2, van het ontwerp).

(11) Volgens gegevens verstrekt door de gemachtigde bevat de huidige personeelsformatie 224 ambten, waarvan er 194 bezet zijn. De nieuwe formatie zou 156 ambten bevatten, terwijl 55 (niet : 38) personeelsleden zouden moeten afvloeien.

.../...

De overige personeelsleden worden, indien mogelijk, overgedragen aan de inspectie in een overeenstemmend ambt. De personeelsleden die niet worden overgedragen worden boventallig en vallen volgens de gemachtigde onder de reffectatieregeling (artikelen 87, § 3, en 73 en volgende van het ontwerp).

In paragraaf 1, eerste lid, schrijve men : "... op hun verzoek en met instemming van de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs of van de inrichtende macht ..." en in het tweede lid : "akkoord" in plaats van "antwoord".

TITEL III. - PEDAGOGISCHE BEGELEIDINGSDIENSTEN.

ALGEMENE OPMERKINGEN .

1. Het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs bepaalt dat de ARGO over een eigen pedagogische begeleidingsdienst beschikt (artikel 55, § 3) (12).

In de memorie van toelichting bij dat decreet wordt dat als volgt verduidelijkt :

(12) Zie ook de artikelen 5, § 2, en 51, § 2, 4E, van het bijzonder decreet van 19 december 1988. Onder "onderwijsbegeleidende diensten" (artikel 5, § 2) worden onder andere de psycho-medisch-sociale centra, de autonome internaten en de pedagogische centra bedoeld (Gedr. St., Vlaamse Raad, 1988-1989, nr. 161/4, p. 5).

.../...

"De afsplitsing van de "inrichtende macht" van het "algemeen beleid over alle netten" van de departementen die onderwijs in hun bevoegdheid hebben, heeft een aantal organisatorische gevolgen.

De Vlaamse Executieve draagt in uitvoering van artikel 17 van de Grondwet haar inrichtende bevoegdheid inzake onderwijs over aan de ARGO. Deze heeft aldus als opdracht, binnen de algemene wetgeving en reglementering :

-...;

-de kwaliteitsbewaking : promotie van het eigen onderwijs, eigen pedagogische adviseurs, eigen pedagogische centra, eigen vormingscentra;

-...;

...

De eigen pedagogische begeleidingsdienst van het gemeenschapsonderwijs wordt bij voorkeur opgevuld met personen die nu een rol vervullen in het inspectiekorps.

Anderzijds zal de rijksinspectie in de toekomst op dezelfde manier bevoegd zijn voor en gerecruteerd worden uit alle netten.

Een bijkomend gevolg van deze afsplitsing is dat de gesubsidieerde onderwijsnetten aanspraak zullen kunnen maken op pedagogische begeleidingsdiensten die rechtstreeks gesubsidieerd worden. Deze subsidiëring zal echter gebeuren binnen het geheel van de middelen die zullen uitgetrokken worden voor de begeleiding van de onderwijsvernieuwing en de navorming" (Gedr. St., Vlaamse Raad, 1988-1989, nr. 161/1, p. 8).

2. Onder "begeleiding" dient volgens de memorie van toelichting te worden verstaan de externe ondersteuning van leerkrachten, directies, scholen, enz. (zie p. 2).

.../...

BIJZONDERE OPMERKINGEN.Artikel 88.

De indeling in paragrafen mag wegvallen. De bepaling van paragraaf 2, die dan het tweede lid wordt, stellen men als volgt : "Die verenigingen en intercommunales worden opgericht ...".

Artikel 90.

Uit de memorie van toelichting blijkt dat met deze bepaling de regeling die thans alleen in het gemeenschaps-onderwijs geldt, overgenomen wordt en op het gesubsidieerd onderwijs mede van toepassing wordt gemaakt (13).

De artikelen 90 en 91 zouden beter worden opgenomen in de decreten van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs en betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra.

(13) Koninklijk besluit nr. 299 van 31 maart 1984 tot beperking van het aantal verloven wegens opdracht en van het aantal terbeschikkingstellingen met behoud van wedde of met genot van een wachtgeld, verleend aan de personeelsleden van het rijksonderwijs en van de rijks-psycho-medisch-sociale centra. Dit besluit wordt opgeheven door artikel 113 van het ontwerp.

.../...

Onverminderd die opmerking schrijve men in paragraaf 1, tweede lid, "en in artikel 55, § 3, van het bijzonder decreet ..." en in paragraaf 2, 8E, "... examencommissies bedoeld in artikel (6ter, vierde lid) van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving".

Artikel 92.

De regeling van de financiering en subsidiëring van de pedagogische begeleidingsdiensten wordt grotendeels aan de Vlaamse Executieve overgelaten. Om in overeenstemming te zijn met artikel 17, § 5, van de Grondwet dient de decreetgever de criteria voor de verdeling van de werkingskredieten en werkings-toelagen minstens de essentiële gegevens ervan zelf vast te stellen.

Die kredieten en subsidies omvatten 1) een forfaitair deel toegekend per betrekking en 2) een vast bedrag per net (volgens de gemachtigde ongeveer 40 miljoen frank per net om aan de vaste organisatiekosten te dekken).

Dit vast bedrag per net wordt verminderd met de kosten van de boventallige personeelsleden die niet zijn overgenomen alhoewel ze afkomstig zijn uit dat net ("in functie van hun herkomst"). Vraag is hoe men ten aanzien van de thans in dienst

.../...

zijnde inspecteurs zal bepalen uit welk net zij afkomstig zijn (14).

Artikelen 96 en 97.

Teneinde een vaste rechtsgrond te hebben voor de vaststelling van het geldelijk statuut door de Vlaamse Executieve, redigere men dit artikel als volgt :

"De Vlaamse Executieve bepaalt het geldelijk statuut van de leden van de pedagogische begeleidingsdiensten bedoeld in artikel 88.

In afwachting van dat statuut blijven het koninklijk besluit van 15 april 1958 houdende bezoldigingsregeling van het onderwijzend, wetenschappelijk en daarmee gelijkgesteld personeel van het Ministerie van Openbaar Onderwijs en de ter uitvoering ervan genomen bepalingen van toepassing".

Indien op het tekstvoorstel voor artikel 96 wordt ingegaan, kunnen in artikel 97 de woorden "en de weddeschalen" worden geschrapt, evenals in het opschrift van hoofdstuk VII.

(14) De sanctie zal volgens de gemachtigde niet moeten toegepast worden ten aanzien van het vrij gesubsidieerd onderwijs aangezien er, om de pariteit te bereiken, inspecteurs zullen moeten aangeworven worden uit dat onderwijs.

TITEL V. - OVERGANGS-, OPHEFFINGS- EN WIJZIGINGSBEPALINGEN.Artikel 104.

Artikel 104 bevat een overgangsregel ten aanzien van de regel die in artikel 19 is vervat. Volgens artikel 19 is onder meer "een mandaat in een inrichtende macht" onverenigbaar met de hoedanigheid van lid van de inspectie. In het gemeentelijk onderwijs bijvoorbeeld kan een zodanig mandaat, een politiek mandaat zijn.

Luidens artikel 104 van het ontwerp mogen de leden van de inspectiediensten die vo, 'o, 'r hun benoeming tot inspecteur op basis van het nieuwe decreet, als vast benoemd lid van de inspectie een mandaat bekleedden, dit verder waarnemen ook na een bedoelde eventuele herverkiezing, doch beperkt tot de aard en de omvang ervan op de dag vo, 'o, 'r hun aanstelling tot lid van de inspectie (dit wil zeggen de inspecteur die gemeenteraadslid is, mag gemeenteraadslid blijven doch kan geen schepen worden).

Indien de Vlaamse Raad oordeelt dat er een onverenigbaarheid moet worden ingesteld om de behoorlijke vervulling van het bedoelde openbaar ambt niet in gevaar te brengen, kan men bezwaarlijk toelaten dat de inspectieleden die een mandaat bekleden, dat mandaat onbeperkt in de tijd ook na herverkiezing verder kunnen blijven uitoefenen. Wel is het redelijk, onder meer om de werking van de instellingen niet abrupt te verstoren, dat de inspectieleden die een mandaat bekleden, dat mogen voleindigen.

.../...

Artikel 105.

In het eerste lid schrijve men vooraan "In afwijking van titel II, afdeling 4, onderafdeling 2, dient ..." en schrapse men achteraan de woorden "zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 24 september 1982".

Artikelen 106 tot 108.

Volgens de gemachtigde zijn de uitzonderingsbepalingen opgenomen in de artikelen 106 tot 108 nodig om de pariteit in de inspectiediensten te kunnen verwezenlijken.

Artikel 111.

Men schrijve paragraaf 1 als volgt :

"§ 1. Artikel 49 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, gewijzigd bij de wet van 11 juli 1973, wordt opgeheven".

Artikel 113.

Door de opheffing van artikel 79 van de gecoördineerde wetten op het lager onderwijs vervalt de regeling in verband met de kantonnale inspecteurs. Vraag is of artikel 10, § 2, laatste lid, van de wet van 29 mei 1959, waarin sprake is van geslaagd zijn in het examen van kantonnaal inspecteur als voorwaarde om als inspecteur zedenleer in het lager

.../...

onderwijs aangesteld te kunnen worden, niet aangepast moet worden. Dezelfde opmerking geldt voor de gecoördineerde wetten op het lager onderwijs, bijvoorbeeld artikel 8.

Artikel 114.

Men redigere dit artikel als volgt :

"Artikel 4, § 1, a, eerste lid, laatste gedachtenstreep, van het decreet van 27 maart 1991 (opschrift zoals in het ontwerp) wordt vervangen door de volgende bepaling :

"-psycho-medisch-sociale centra en psycho-medisch-sociale centra voor buitengewoon onderwijs".

Artikel 115.

Men leze : "... het decreet van 27 (niet : 21) maart 1991 ...".

Artikel 116.

Het opschrift "slotbepaling" vo,'o,'r artikel 116 dient te worden geschrapt.

.../...

SLOTOPMERKING.

De afkondigingsformule welke is opgenomen in het voorgelegde voorontwerp van decreet, is voorbarig en dient derhalve te vervallen.

De kamer was samengesteld uit

de Heer	: H. COREMANS,	kamervoorzitter,
de Heer	: J. VERMEIRE,	staatsraden,
Mevrouw	: M.-R. BRACKE,	
de Heren	: G. SCHRANS,	assessoren van de
	E. WYMEERSCH,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	: A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. BAERT, auditeur.
De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door Mevr. M.-C. CEULE, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS.

H. COREMANS.